

stv tiltagne Agerbrugs Trang til forøget Arbeidskraft. Dog herpaa vilde jeg ikke lægge saa megen Vægt, at jeg derfor kunde nære Tvivl med Hensyn til hine Indskrænkningers Ophævelse. Men af større Bigtighed er det, om ikke denne Forandring kunde faae en skadelig Indflydelse paa Almueklassens Velvære og Sædelighed og som Følge deraf ogsaa paa Retsikkerheden. Saafremt det blev almindeligt, at de, der efter de nuværende Forhold gaae i fast Tjeneste, for at nyde et friere Liv, foretrak at sidde paa egen Haand og kun paatage sig Tjeneste for en ganske kort Tid ad Gangen, hvorved de ideligt kom til at ligge ledige, saa vilde det vistnok blive meget fordærveligt, navnlig for Dwindekjønnen. Det vilde snart blive Tilfældet, at ogsaa de, der behøve Andres Tjeneste, hellere vilde antage Folk dags eller ugeviis end binde sig for en længere Tid. Saaledes vilde maastee de faste Tjenester blive en Sjeldenhed, hvilke dog vistnok i det Hele bidrage til at vedligeholde nogen sædelig Orden blandt Ungdommen af Almueklassen og til at danne denne for sin tilkommende Bestemmelse, ligesom Samlivet og den indbyrdes Interesse, man faaer for hinanden, vist ikke er uden Indflydelse paa det indbyrdes Sindelag mellem de forskjellige Samsundsclasser. Dette er vel langt fra ikke, som man kunde ønske, men deslommere maa man tage sig iagt, for at forværre det. Med Hensyn til de Byrder der gjennem Fattigvæsenet kastes paa Communerne, vil det og være af betydelig Følge, om de faste Tjenester meer eller mindre gif af Brug; thi, skjøndt Beføstningerne paa syge Tjenesteyende ved Pl. af 14 Decbr. 1810, for en meget stor Deel, ere blevne kastede paa Communerne, paa hvis Fattigudgifter dette har havt en meget besværende Indflydelse, saa er dog en betydelig Deel af denne Forpligtelse bleven tilbage paa Huusbønderne, hvilke, ved at antage Dags- eller Ugearbeidere i de faste Lyendes Sted, kunne befrie sig for denne Byrde. Det er ikke usandsynligt, at denne Betragtning, der i Kjøbenhavn har bidraget Meget til de korte Tjenestetider, vil faae lignende Virkninger i Provindserne, saafremt de ogsaa der blive erkjendte som lovlige. Den her omhandlede fuldstændige Ophævelse af en ældgammel og

dybtindgribende Lovgivning, er derfor et Hovedpunkt, hvorom jeg anseer det for ønskeligt, at Betænkning maatte indhentes fra Dvirghederne og Communalraadene rundt omkring i Landet. Der har vel ikke fra den Tid af, at Lovudkastet blev kundgjort ved Trykken, viist sig mange Spor til levende Deeltagelse i denne Sag, men den har dog paa sine Steder vaft Betyrninger, og det lader sig tænke, at de for hele Landets Belfærd vigtige Sager, der i denne Tid have bevæget den almindelige Mening, kunne have formindsket Opmærksomheden for nærværende Sag.

Den Afgang, § 9 giver den, der har fæstet sig for flere Aar, til efter eet Aars Barsel at frigjøre sig for en længere Tjeneste, mod tilige at betale et halvt Aars Løn, finder jeg billig og tilraadelig; jeg skulde endog være tilbøielig til at ansee et halvt Aars Opsigelse for tilstrækkelig. Iøvrigt kunde der, forsaavidt Loven skal faae Indflydelse paa andre tjenende Personer end dem, der hidtil henregnes til Lyende, vel blive Spørgsmaal, om ikke hiin Afgang maatte indskrænktes. Det er bemærket i Motiverne, at Lyendet hurtigere og uden store Offre kunde komme ud af Tjenesten ved ulovligt at forlade den. Men der er ikke gjort Noget, for at afhjælpe denne Mislighed, hvilket forekommer mig burde see ved en Stærkelse i § 52 for de Tilfælde, hvor Noget har forpligtet sig saaledes som omhandlet i § 9.

Indholdet af §§ 10—14 er i det Væsentlige stemmende med det hidtil Gjældende. Med Hensyn til deres Affatning skal jeg blot bemærke, at der er nogen Uklarhed i § 11, og at § 13, der i det Hele turde være overflødig, neppe heldigt udtrykker det, der i sammes sidste Led er tilfjgtet. Af Motiverne sees, at det gaaer ud paa at tilkjendegive, at hvad der i den foreslaaede Lov er bestemt om Huusbonden og skal gjælde om den Dwindesperson, der holder Tjenestefolk, men man vilde, naar ikke denne Meddelelse havde, snarere antage, at der sigtedes til den, som paa en Andens Vegne havde fæstet Lyende. Det, der skal udtrykkes ved denne Deel af Paragraphen, behøvede vist ikke at siges; thi det er almindeligt, at Lovene i Alt, hvorpaa Konens Forskjellighed ei har Indflydelse, udtrykker sine Regler blot med